

Wiązka 2.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Adam Mickiewicz

Dziady część II

CHÓR

Ciemno wszędzie, głucho wszędzie,
Co to będzie, co to będzie?

GUŚLARZ

Teraz wy, pośrednie duchy,
Coście u tego padolu
Ciemnoty i zawieruchy
Żyłyście z ludźmi pospołu;
Lecz, od ludzkiej wolne skazy,
Żyłyście nie nam, nie światu,
Jako te cząbry i ślazy⁶,
Ni z nich owocu, ni kwiatu.
Ani się ukarmi zwierzę,
Ani się człowiek ubierze;
Lecz w wonne skręcone wianki
Na ścianie wiszą wysoko. [...]
Was tym światłem i kadzidłem
Zapraszamy, zaklinamy. [...]

DZIEWCZYNA

Tu niegdyś w wiosny poranki
Najpiękniejsza z tego sioła⁷,
Zosia, pasając baranki,
Skacze i śpiewa wesoła.

La la la la

Oleś za gołąbków parę
Chciał raz pocałować w usta;
Lecz i prośbę, i ofiarę
Wyśmiała dziewczyna pusta.

La la la la

Józio dał wstążkę pasterce,
Antoś oddał swoje serce;
Lecz i z Józia, i z Antosia
Śmieje się pierzchliwie Zosia.

La la la la

Tak, Zosią byłam, dziewczyną z tej wioski.
Imię moje u was głośnie,
Że chociaż piękna, nie chciałam zamęścia
I dziewiętnastą przeigrawszy wiosnę,
Umarłam, nie znając troski

⁶ Cząber, śláz – rośliny ozdobne.

⁷ Sioło – osada, wieś.

Ani prawdziwego szczęścia.
 Żyłam na świecie; lecz, ach! nie dla świata!
 Myśl moja, nazbyt skrzydlata,
 Nigdy na ziemskiej nie spoczęła błoni⁸.
 Za lekkim zefirkiem⁹ goni,
 Za muszką, za kraśnym¹⁰ wiankiem,
 Za motylkiem, za barankiem;
 Ale nigdy za kochankiem.
 Pieśni i fletów słuchałam rada:
 Często, kiedy sama pasę,
 Do tych pasterzy goniłam stada,
 Którzy mą wielbili krasę;
 Lecz żadnego nie kochałam.
 Za to po śmierci nie wiem, co się ze mną dzieje,
 Nieznajomym ogniem pałam;
 Choć sobie igras do woli,
 Latam, gdzie wietrzyk zawieje,
 Nic mię nie smuci, nic mię nie boli,
 Jakie chcę, wyrabiam cuda.
 Przędę sobie z tęczy rąbki¹¹,
 Z przezroczystych łez poranku
 Tworzę motylki, gołąbki.
 Przecież nie wiem, skąd ta nuda:
 Wyglądam kogoś za każdym szelestem,
 Ach, i zawsze sama jestem!
 Przykro mi, bez ustanku
 Wiatr mną jak piórkiem pomiata.
 Nie wiem, czy jestem z tego, czy z tamtego świata.
 Gdzie się przybliżam, zaraz wiatr oddali,
 Pędzi w górę, w dół, z ukosa:
 Tak pośród pierzchliwej fali
 Wieczną przelatując drogę,
 Ani wzbić się pod niebiosa,
 Ani ziemi dotknąć nie mogę. [...]

GUŚLARZ

Czego potrzebujesz, duszeczko,
 Żeby się dostać do nieba? [...]

DZIEWCZYNA

Nic mnie, nic mnie nie potrzeba!
 Niechaj podbiegną młodzieńce,
 Niech mię pochwycą za ręce,
 Niechaj przyciągną do ziemi,
 Niech poigram chwilkę z niemi.
 Bo słuchajcie i zważcie u siebie,

⁸ Błonie – duża przestrzeń, równina pokryta trawą.

⁹ Zefir – łagodny wietrzyk.

¹⁰ Kraśny – piękny, urodziwy.

¹¹ Rąbki – chusty.

Że według bożego rozkazu:
Kto nie dotknął ziemi ni razu,
Ten nigdy nie może być w niebie.

CHÓR

Bo słuchajmy i zważmy u siebie,
Że według bożego rozkazu:
Kto nie dotknął ziemi ni razu,
Ten nigdy nie może być w niebie.

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. II, <https://lektury.gov.pl/lektura/dziady-czesc-ii>

Zadanie 1.

Które wypowiedzenie zawiera informację o przeszłości Dziewczyny? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. *Nieznajomym ogniem palam.*
- B. *Wyglądam kogoś za każdym szelestem.*
- C. *Ani wzbicić się pod niebiosą, ani ziemi dotknąć nie mogę.*
- D. *Lecz i z Józia, i z Antosia śmieje się pierzchliwie Zosia.*

Zadanie 2.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z wypowiedzi Dziewczyny wynika, że po śmierci dręczy ją

- A. samotność.
- B. nadmiar obowiązków.
- C. lęk przed zemstą młodzieńców.
- D. brak jakichkolwiek przyjemności.

Zadanie 3.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z historii Zosi wynika, że

- A. zdrada zawsze zostanie ukarana.
- B. miłość nie gwarantuje szczęścia.
- C. uczuciami innych nie wolno gardzić.
- D. szczęście polega na wybaczeniu win.

Zadanie 4.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z *Dziadów* cz. II dowiadujemy się, że Dziewczyna odkupi swoje winy, gdy

- A. poprosi o dwa ziarnka gorzycy.
- B. odwzajemni uczucia ziemskich zalotników.
- C. miną dwa lata jej tułaczki między niebem a ziemią.
- D. odbędzie się uczta przygotowana przez młodzieńców.

Zadanie 5.

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W <i>Dziadach</i> cz. II wraz z pojawieniem się Dziewczyny akcja dramatu przenosi się w inne miejsce.	P	F
W <i>Dziadach</i> cz. II chór współtworzy atmosferę grozy i tajemniczości.	P	F

Zadanie 6.

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące funkcji środków stylistycznych we fragmencie *Dziadów* cz. II są prawdziwe. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

Środek stylistyczny i przykład	Funkcja w utworze		
zdrobnienia: np. <i>muszką, motylkiem, barankiem</i>	oddają sposób postrzegania świata przez Zosię	P	F
porównanie: <i>wiatr mną jak piórkiem pomiata</i>	obrazuje sytuację, w jakiej znajduje się bohaterka	P	F

Zadanie 7.

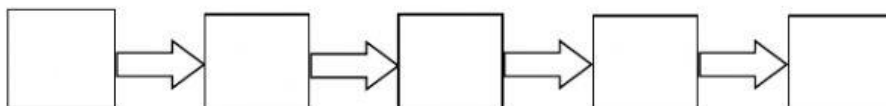
Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących obrzędu dziadów. Wybierz F przy zdaniu fałszywym.

1.	Dziady to nazwa obrzędu ludowego poświęconego zmarłym przodkom.	F
2.	Celem obrzędu dziadów było przywrócenie zmarłych do życia.	F
3.	Obrzędowi dziadów przewodniczył Guślarz.	F

Zadanie 8.

Odwołując się do całego utworu Adama Mickiewicza *Dziady* cz. II, ułóż podane niżej zdarzenia zgodnie z kolejnością chronologiczną. Wpisz litery (A–E) w kratki we właściwej kolejności.

- A. Pojawienie się milczącego upiora.
- B. Zebranie się pospólstwa w cmentarnej kaplicy.
- C. Przywołanie przez Guślarza ducha Dziewczyny.
- D. Spełnienie przez uczestników obrzędu prośby duchów lekkich.
- E. Wygłoszenie przez chór przestrogi dotyczącej postępowania Widma.

Zadanie 9.

Obejrzyj zamieszczoną poniżej ilustrację.

Czy Twoim zdaniem ilustracja ta mogłaby być ilustracją do książki Adama Mickiewicza *Dziady* cz. II? Uzasadnij swoją odpowiedź. Podaj dwa argumenty, odwołujące się do utworu oraz załączonej ilustracji.

Stanowisko:

Argument 1.:

.....

.....

Argument 2.:

.....

.....